

***Mgr. Petra Pšeničková, DiS.,
speciální pedagog***

***Jaro
s předškoláky***

Přednášející

***Mgr. Petra Pšeničková, DiS., speciální pedagog
psenickova.petra@centrum.cz***

- lektorka kurzů pro předškoláky a děti s odkladem školní docházky
- poradenství pro předškoláky a jejich rodiče, posuzování školní zralosti
- lektorská a poradenská činnost pro pedagogy, autorka článků
- absolventka magisterského studia speciální pedagogiky na PedfUK v Praze
- 10 let praxe v oblasti speciální pedagogiky, z toho 6 let v poradenství

Co se na webináři dozvíte?

- Co s dětmi v předškolním věku rozvíjet? Jak s materiálem pracovat?
- **Březen:** *první jarní měsíce, probouzení přírody, vejce.* Představení aktivit pro toto období na rozvoj všech oblastí (řeč, předmatematické představy, orientace, zrakové a sluchové vnímání, motorika).
- **Duben:** *stromy a keře začínají pučet, první hnízda a hejna hmyzu, probouzení ježků.* Představení aktivit pro toto období na rozvoj všech oblastí.
- **Květen:** *měsíc květů a vůně, mlád'at a čas prvních teplých dní.* Představení aktivit pro toto období na rozvoj všech oblastí.
- **Červen:** *léto je čas zrání, zklidnění a tepla .* Představení aktivit pro toto období na rozvoj všech oblastí.

Které oblasti sledujeme při posuzování školní zralosti?

- tělesný (somatický) vývoj a zdravotní stav
- úroveň vyspělosti poznávacích (kognitivních) funkcí
- úroveň práceschopnosti (pracovní předpoklady, návyky)
- úroveň zralosti osobnosti (emocionálně – sociální)

Poznávací (kognitivní) funkce

Co rozvíjet?

- sluchové vnímání
- zrakové vnímání
- hrubou motoriku, jemnou motoriku, grafomotoriku
- řeč a komunikaci
- orientaci v prostoru, vpravo/vlevo, v čase
- předmatematické představy

Anketa č. 1 – Povolání?

1. učitel/ka v mateřské škole
2. učitel/ka na základní škole
3. učitel/ka přípravné třídy
4. vedení školky/školy
5. školní speciální pedagog, školní psycholog
6. rodič
7. nyní na rodičovské dovolené, dříve učitelka
8. jiné – jaké?

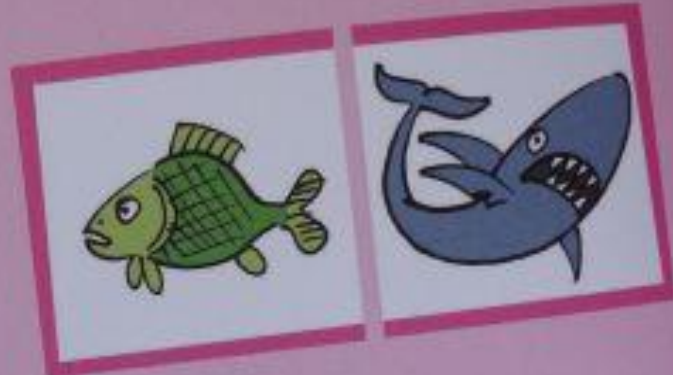
Jak s materiálem pracovat?

- Tematický plán je určen především **pro poslední rok** vzdělávání **v mateřské škole** či při vzdělávání **ve třídě přípravné.**
- V každém měsíci je zastoupen rozvoj všech výše uvedených oblastí.
- Doporučuji činnosti nevynechávat, jsou vytvořené strukturovaně od těch nejsnazších k nejsložitějším.
- Tématu JARO v MŠ předchází PODZIM a ZIMA v MŠ. Dohromady tak tvoří **strukturovaný tematický plán** pro celý školní rok s předškoláky.

BŘEZEN – první jarní měsíce, probouzení přírody, vejce

Řeč – lexikálně sémantická rovina – shoda a odlišnost

- Karty podobného typu jako na obrázku.
- Děti si obrázek prohlédnou, **hledají společné a odlišné znaky**.
- Např. obrázek: pláštěnka – deštník. Obojí nosíme v dešti. Pláštěnku si navlékáme na sebe i s kapucí, máme volné ruce. Deštník otevřeme a držíme v ruce.....

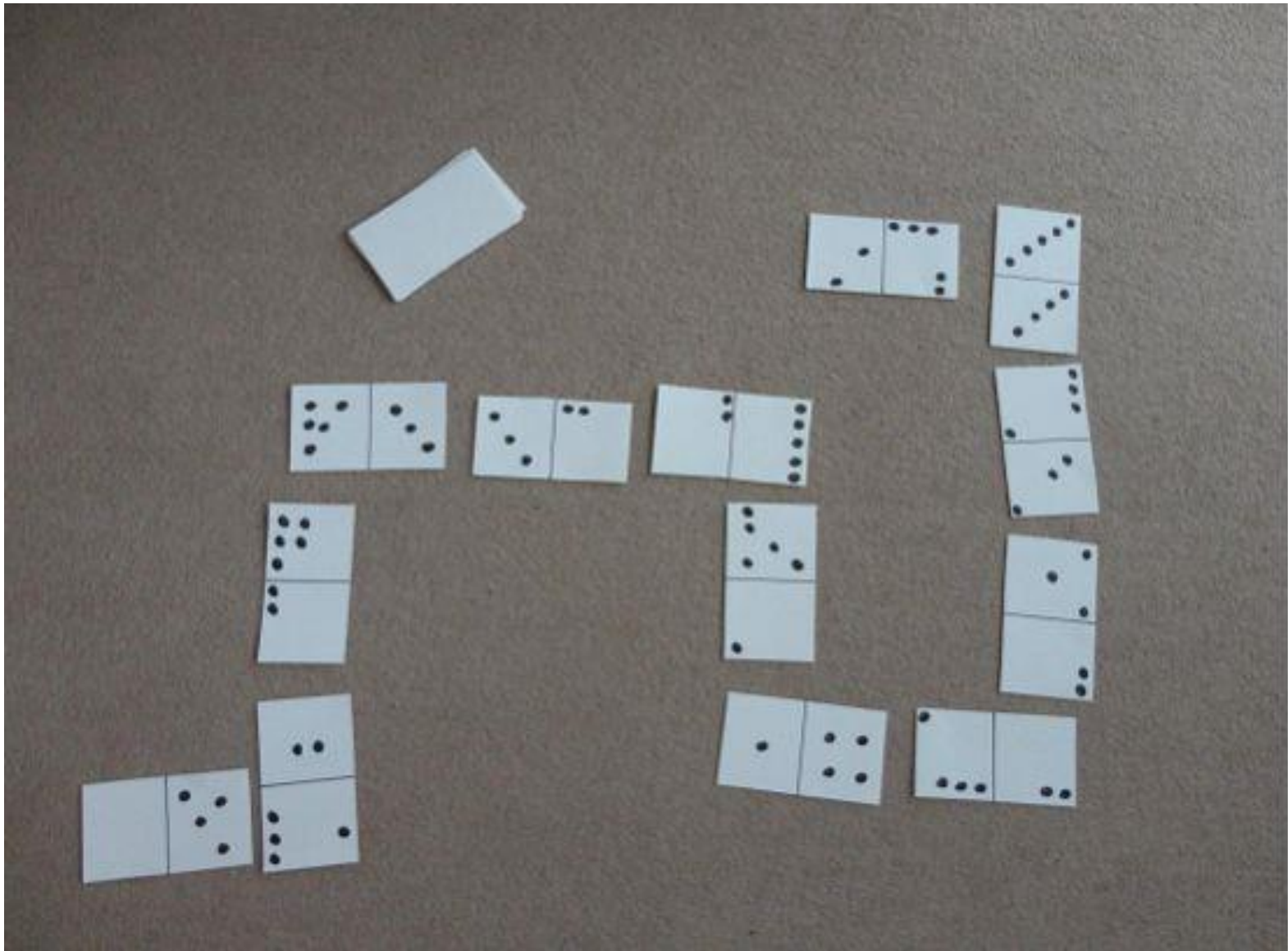

Řeč – Predmatematické představy – třídění podle barvy, velikosti

- Děti **třídí geometrické tvary** (např. ze stavebnice) **podle barvy**. Učitel založí barevné hromádky, na které děti přikládají vhodné předměty.
- V druhé části děti **třídí podle velikosti** – malé x velké předměty.
- V souvislosti s přicházejícím jarem se u tématu barvy zastavíme a porozhlédneme se venku, **jaké barvy představují jaro**.
- **Obměna:** Třídění obrázků různých typů vajec (slepičí, křepelčí, husí, kachní ...)

Předmatematické představy – množství – domino s prvky rozmístěnými jinak než na hrací kostce

- Učitel s dětmi hraje hru domino, popsanou v měsíci září.
- Tato varianta je obtížnější, prvky jsou rozmístěny jinak než na hrací kostce.

Sluchové vnímání – sluchová analýza a syntéza – vyvozování první hlásky ve slově, artikulační obratnost – zbývající hlásky

- Obdobným způsobem jako v předchozích měsících **vyvozujeme s dětmi i další hlásky na začátku slova.**
- Obvykle již můžeme postupovat rychleji, není nutné každou hlásku vyvozovat zvlášť.
- Využijeme kartiček začínajících na tyto hlásky; ale i pruhů s obrázky, kdy vždy jeden obrázek z pruhu začíná na jinou hlásku apod.

Sluchové vnímání – naslouchání – určování směru zvuku

- Děti hledají předmět vydávající zvuk (mobilní telefon, kuchyňská minutka apod.)
- **Obměna:** Vybrané děti vydávají předem domluvené zvuky.

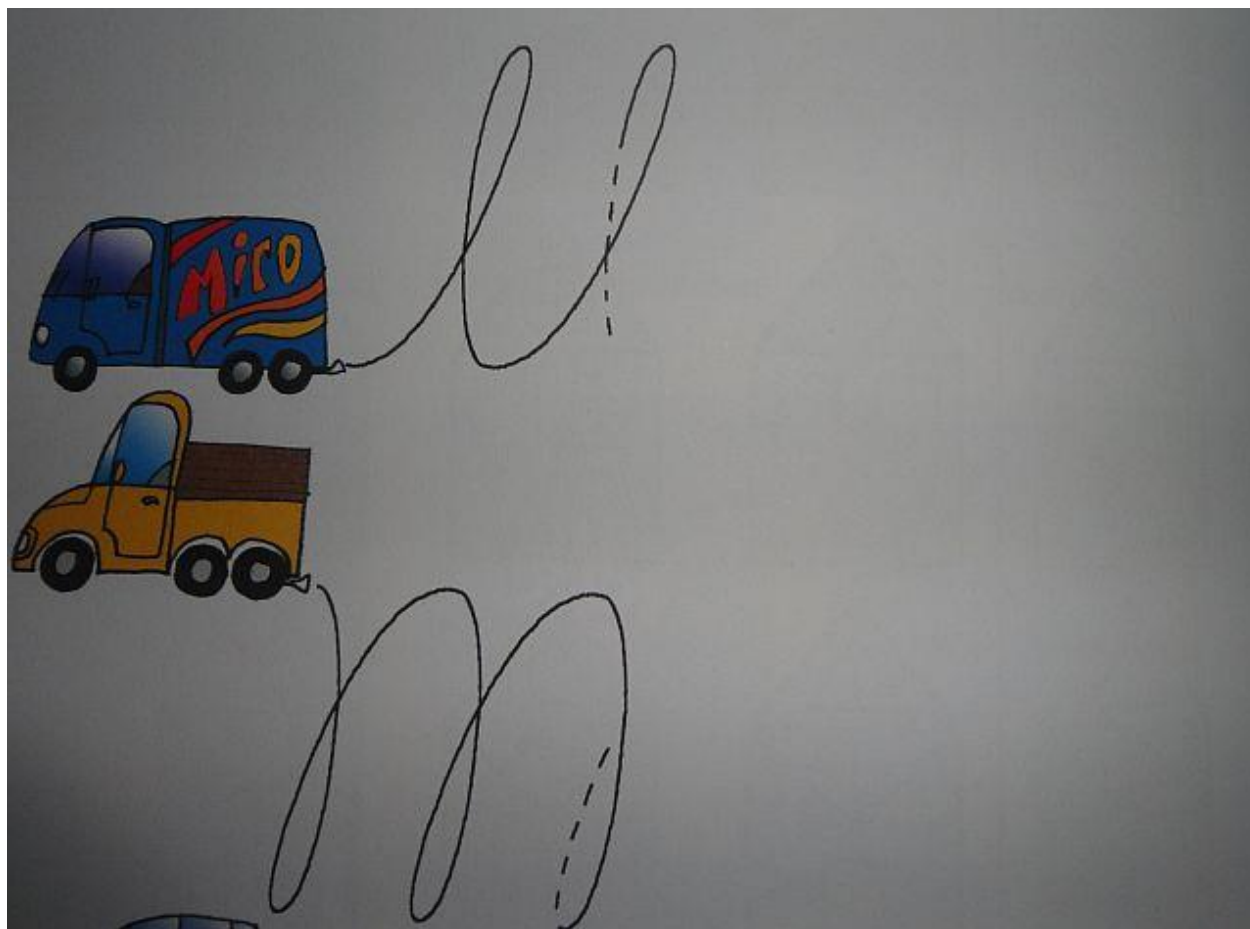
Motorika – jemná motorika – cviky prstů ruky s roličkami od toaletního papíru (jednodušší varianty)

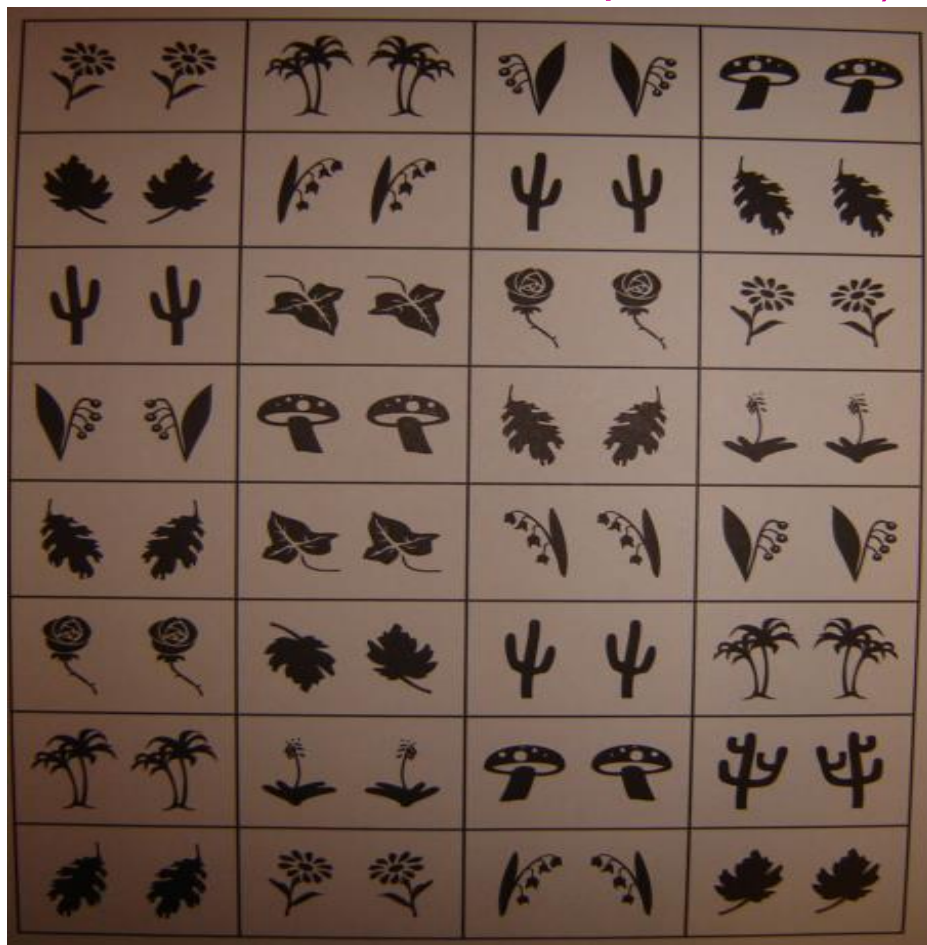
Motorika – grafomotorika - uvolňovací grafomotorické cviky – jednotažky složitějšího typu

- Pro uvolnění ruky použijeme jednotažky složitějšího typu. Míru náročnosti přizpůsobíme potřebám dětí.

Motorika – grafomotorika - grafomotorické prvky – horní smyčka, dolní smyčka

Zrakové vnímání – zrakové rozlišování – pracovní list – vyhledávání rozdílu ve dvojici obrázků (obrázky se liší horno– dolním nebo vertikálním postavením)

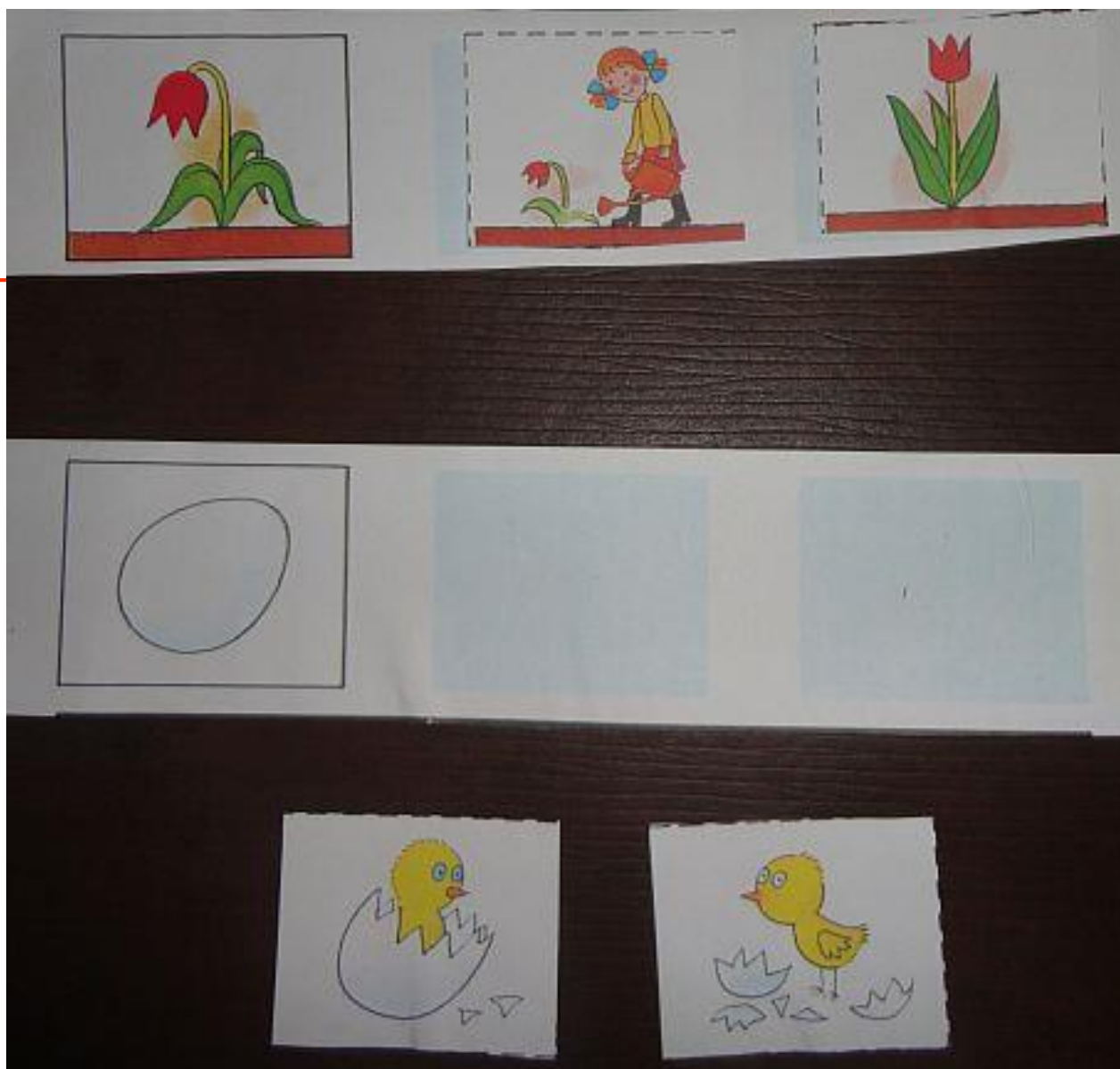
Zrakové vnímání – zrakové rozlišování – pracovní list – hledání rozdílů

- Učitel dětem v kruhu představí dva podobné obrázky. Společně obrázky popisují a vyhledávají rozdíly. Důležité je **vést děti k systematickému vyhledávání** – napřed zleva doprava (nebo levý horní roh, levý dolní roh, pravý horní roh, levý dolní roh, střed). Aby děti měly představu, kterou část obrázku již prošly a kterou ne.
- **Obměna:** Učitel vytvoří pro děti dvě podobné situace z reálných předmětů, kde děti též hledají rozdíly.

Časová orientace – rozliší nejdříve – nyní - potom

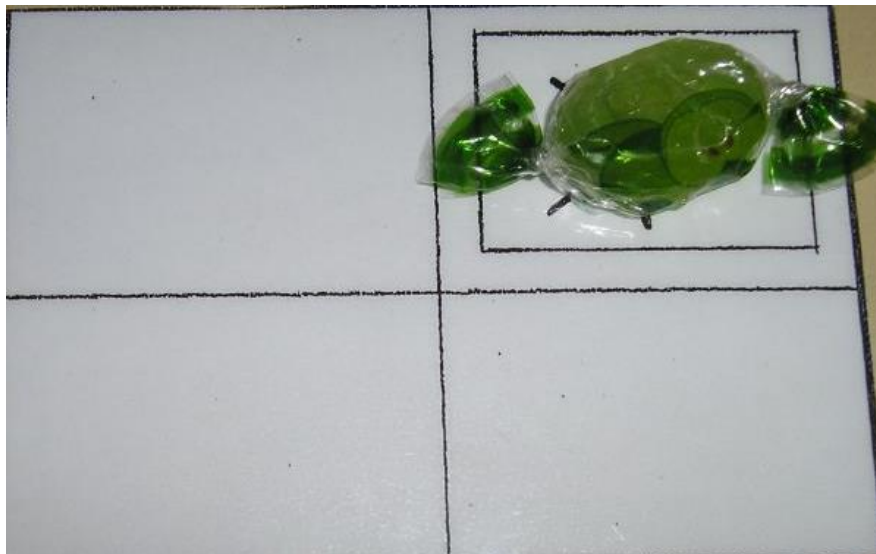
- Děti mají **seřadit události tak, jak jdou za sebou**. Nejlehčí variantou je, kdy už je jedna karta vložena a děti doplňují zbylé dvě. Později seřadí všechny tři karty. V následujících dnech aktivitu stěžujeme na 4 - 6 karet.
- Jaro je vhodné období pro sledování přírody. Můžeme na Velikonoce zasadit řeřichu či osení a sledovat, jak roste. Poté popisovat, co se stalo dříve, později..... Jednotlivé momenty můžeme vyfotografovat a poté je použít k další aktivitě.
- Také můžeme sledovat růst květin venku, zelenání listů na stromech apod.

Zdroj: Linc, V: Tabulky ke čtení I. Klett, Praha 2011.

Prostorová orientace – vpravo/vlevo, umístění předmětu, síť o 4 polích

- Podle zadání učitele děti vkládají předmět nahoru, dolů, vpravo, vlevo. (Určení polohy pomocí dvou kritérií – např. vpravo nahoře zařazujeme až později).
- Osvědčilo se mi **dominantní ruku označit** fáborkem, razítkem, otiskem; čímkoliv, co je dítěti příjemné.

Anketa č. 2 – Máte zkušenost s vytvářením „tematického plánu s předškoláky na celý školní rok“ na obdobná témata? (kromě tradic, výtvarných aktivit...)

1. Ano a často do „plánu“ nahlížím pro inspiraci.
2. Ano, ale spíše „plán“ využívám na výlety, výtvarné aktivity, aktivity v souvislosti s českými tradicemi.
3. Ne, raději bez „plánu“.
4. Jiná zkušenost.

DUBEN – stromy a keře začínají pučet, první hnízda a hejna hmyzu, probouzení ježků

Řeč – lexikálně sémantická rovina – materiály (co se z čeho vyrábí)

- Učitel má připraveno šest papírových krabic, na které nakreslí/nalepí některý z těchto materiálů: **kov, plast, papír, dřevo, látka, sklo** (lze zahrnout i jiné materiály). Krabice rozmístí s dostatečnými rozestupy.
- Děti pracují ve **skupinách**. Učitel každé skupině předá několik předmětů. Děti si předměty prohlédnou, prozkoumají, **k čemu se asi používají, z čeho jsou vyrobené** apod. Poté předměty **rozmístí/třídí do připravených krabic**. Doporučuji, aby si později členové předměty mezi sebe rozdělili (kvůli zapojení i méně průbojných dětí). Dotyčný sám rozhodne, z čeho se předmět vyrábí a k čemu se používá. Závěrem předmět donese do příslušné krabice.

-
- **V druhé části** děti hledají ve třídě (venku) další předmět vyrobený z uvedených materiálů.
 - Závěrem **zástupci skupin představí své dva předměty** (první předmět zástupce dostal od učitele, druhý předmět našel sám). Popíše, k čemu se používá a z jakého je materiálu. V případě určení chybného materiálu, upraví rozřídění. Všichni se vystřídají.
 - **Možná nabídka předmětů:** čajová lžička, kelímek od jogurtu, noviny, zarážka do dveří, kapesník, sklenička, klíče, lopatka, koš na odpadky, krabička papírových kapesníků, židle, zrcátko, hadr na úklid, koš na odpadky, květináč, židle, barevný papír, láhev apod.

Motorika – jemná motorika – cviky prstů ruky s roličkami od toaletního papíru (složitější varianty)

Řeč – morfologicko syntaktická rovina – pozná nesprávně utvořenou větu

- Učitel předříkává **gramaticky chybně utvořené věty**. Děti chybu rozpoznávají a větu opravují.
- Doporučuji mít pro každé dítě zvlášť připravenou větu.
- **Ukázka vět:** „*Stůl má čtyři noha. Maminku peče koláče. O víkendu jedeme do výlet. „ apod.*“

Předmatematické představy – třídění podle tvaru

- Děti **třídí geometrické tvary podle tvaru**: učitel založí hromádky – obdélníky, čtverce, trojúhelníky kruhy; na které děti přikládají vhodné předměty.
- Závěrem tvary pojmenujeme.

Předmatematické představy – uspořádání pohybem: před, za, vedle vpravo, vedle vlevo

- Hra **Zlatá brána** – děti jsou připraveny v řadě bránu proběhnout. Tehdy si upevníme pojmy, kdo stojí první, poslední, před, za apod.
- **Štafety** - děti stojí v několika řadách nebo zástupech a podle zadání učitele vykonávají pohyby. Např. První zadupají. Poslední zatleskají.....
- Děti čekají v řadě na **klouzačku**...

Sluchové vnímání – sluchová analýza a syntéza – vyvozování poslední hlásky ve slově (jednodušší hlásky)

- Učitel před děti předloží obrázky slov, které končí na výraznější souhlásku (např. **kos**, **pštros**, **ananas**, **les**, **pes**.....) Obrázky s dětmi společně pojmenuje a hledají společný znak. Učitel může u slov hlasově zdůraznit poslední hlásku (kossss).
- Postupně s žáky rozpoznáváme i **další hlásky na konci slov**. Platí, že při skupinové práci děti lépe rozpoznávají **nejdříve výraznější hlásky; samohlásky bývají nejobtížnější**.
- *Vyvozování poslední hlásky ve slově obvykle trvá déle než vyvozování první hlásky ve slově.*

Sluchové vnímání – sluchová paměť – rozvíjení vět

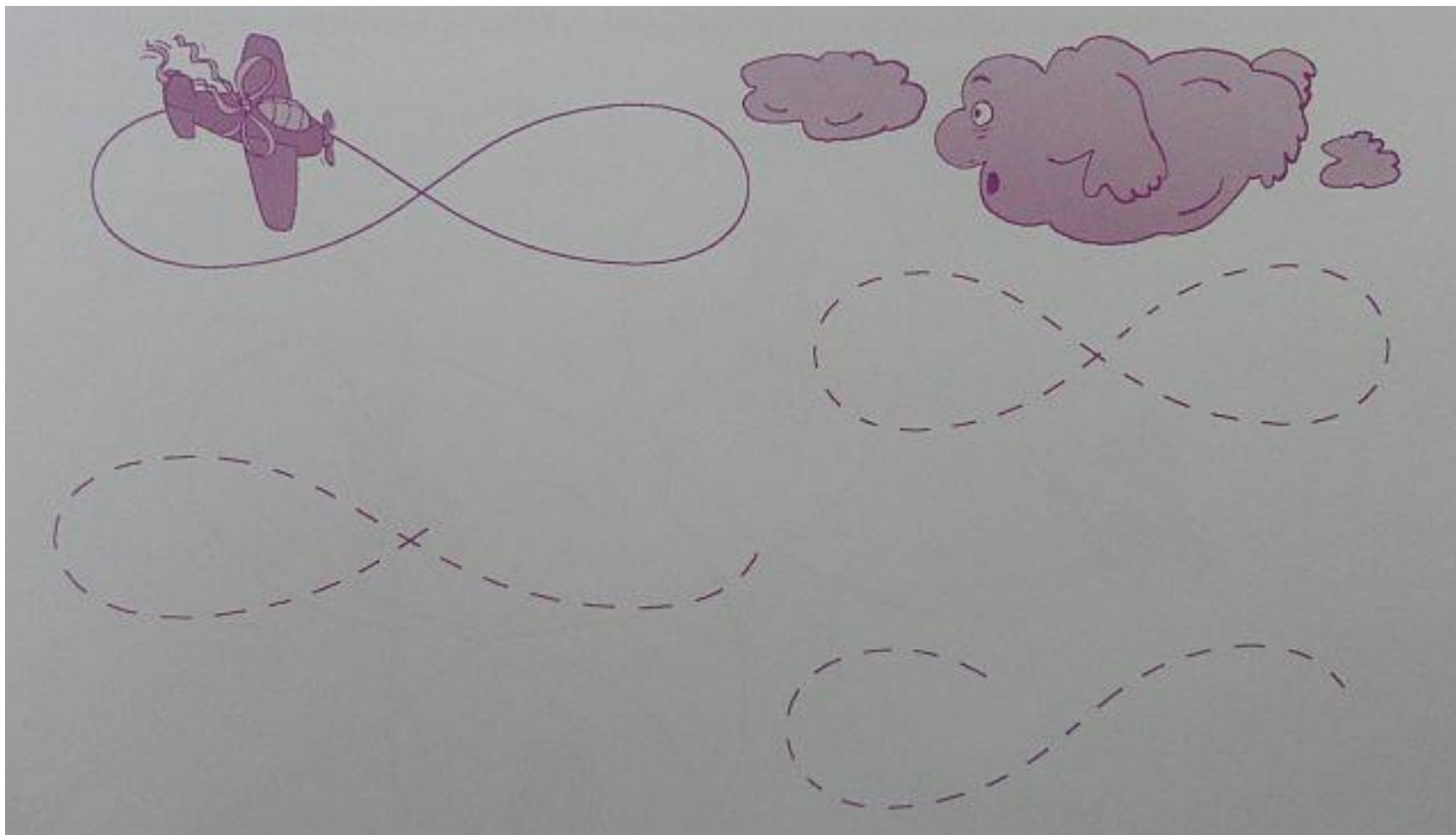
- Učitel pracuje s menší skupinkou dětí v kruhu. Zahájí jednoduchou větou. Např. „ **Ve středu jedeme do ZOO.**“ Dítě, které je na řadě (v kruhu po směru hodinových ručiček) větu rozvine. Např. „ Ve středu jedeme se školkou do ZOO. „ **Další dítě větu opět rozvine.** Např. „Těším se, že ve středu jedeme se školkou do ZOO.“
- Každé dítě by mělo do věty přidat jedno slovo. Aktivitu uzpůsobíme schopnostem dětí.
- Zahajovací větu učitel může zjednodušit např. takto: „Na výletě v ZOO jsme viděli lachtany. „ Další dítě přidá: „ Na výletě v ZOO jsme viděli lachtany a opice.“ apod.

Motorika – grafomotorika - uvolňovací grafomotorické cviky – jednotažky složitějšího typu

- Pro uvolnění ruky použijeme jednotažky složitějšího typu. Míru náročnosti přizpůsobíme potřebám dětí.

Motorika – grafomotorika - grafomotorické prvky – ležatá osmička, smyčky v jiném postavení

Zdroj: Bednářová, J.: Na návštěvě u malíře. Edika, Brno 2012, s. 29, 19.

Zrakové vnímání – zrakové rozlišování – pracovní list – vyhledávání rozdílu ve dvojici obrázků (kombinace rozdílů)

- Děti porovnávají dvojici obrázků; přeškrtnou všechny rámečky, kde oba obrázky nejsou shodné.
- Během měsíce zadáváme dětem obdobné typy pracovních listů s větší náročností – **obrázky jsou menší, černobílé.**

- Zdroj: Bednářová J.: Rozvoj zrakového vnímání, 2. díl. Edika, Brno 2014, s. 42.

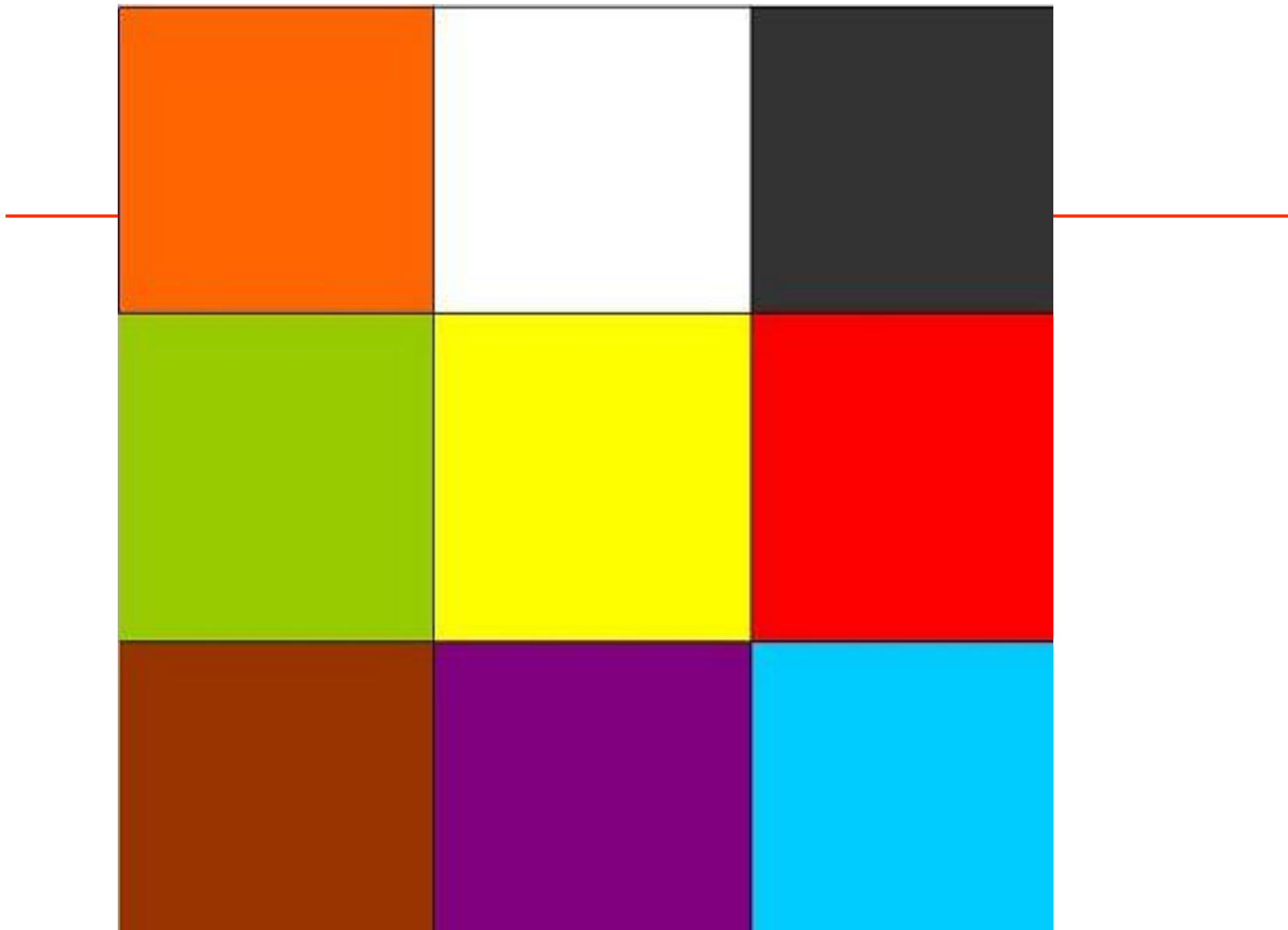
Zrakové vnímání – zrakové rozlišování – loto

- V publikaci je též varianta broučků
- Děti přikládají karty na základní kartu. Později se ptáme, který slon má chobot nahoru.....

Prostorová orientace – vpravo/vlevo, umístění předmětu , sít' o 9 polích

- Děti **ukazují a pojmenovávají pole podle zadání učitele:**
„Které pole je uprostřed?, Která pole jsou nahoře? Která pole jsou vpravo? Které pole je vedle žlutého vlevo? Které je nad červeným? apod. (Určení polohy pomocí dvou kritérií – např. vpravo nahoře zařazujeme až později).

KVĚTEN – měsíc květů a vůně, mlád'at a čas prvních
teplých dní

Řeč – morfologicko syntaktická rovina – do příběhu doplní
slovo ve správném tvaru (malované čtení)

- Učitel pracuje s menší skupinkou dětí v kruhu. Společně čtou příběh, ve kterém jsou **některé části textu znázorněny obrázkem** (zdroj: dětské knihy, dětské časopisy). Učitel čte text a děti čtou „obrázky“. Touto cestou „čtou“ děti první příběhy.
- Učitel předem domluví s dětmi pořadí, nejlépe po kruhu, tak jak sedí. Dospělý čte text a příslušné dítě pojmenuje obrázek.

Řeč – morfologicko pragmatická rovina – dítě zná své jméno, věk, bydliště

- Učitel pracuje s dětmi v kruhu. **Postupně každý řekne celé své jméno.** Platí pravidlo: mluví ten, kdo drží v ruce kamínek (nebo jiný smluvený předmět). Kamínek posíláme v kruhu po směru hodinových ručiček. V druhé části opět posíláme kamínek a celé jméno dotyčného zmiňují zbývající děti.
- Doporučuji snížit počet dětí, ve větším počtu děti již neudrží pozornost.
- **Obměna:** Takto můžeme procvičovat též věk dětí, adresu apod.

Předmatematické představy – třídění podle dvou kritérií (zelené čtverce)

- Děti hledají zelené čtverce (malé kruhy, červené trojúhelníky) apod. – **dvě kritéria**. I **PL** – malé skříně modře, velké květiny růžově...

Předmatické představy – geometrické tvary

- Děti **hledají předměty ve tvaru geometrického tvaru** (v místnosti či venku). Nejdříve vedeme děti k **rozpoznávání** geometrických tvarů. Poté teprve můžeme přidat jejich **pojmenování**.

Sluchové vnímání – sluchová analýza a syntéza – vyvozování poslední hlásky ve slově (složitější hlásky)

- Učitel pracuje s dětmi v kruhu. Připraví si **obrázky** slov, které končí na méně výraznou souhlásku či samohlásku (**např. puk, luk, lok, bok**) Obrázky s dětmi společně pojmenuje a hledají společný znak. Učitel může u slov hlasově zdůraznit poslední hlásku (lukkukkk).
- Postupně s žáky rozpoznáváme i další hlásky na konci slov.

Sluchové vnímání – sluchová paměť – hlásky, číslice

- Učitel zařazuje s dětmi v kruhu hry na sluchovou paměť. **Zahájí např. větou: „Známe hlásky: B.“** Dítě ve směru hodinových ručiček v kruhu naváže: „Známe hlásky: B a C.. Další naváže: „Známe hlásky B, C a H.....“ Obdobně může pracovat i s číslicemi.

Řeč – Motorika – jemná motorika – cviky prstů ruky s krabičkami od sýra (jednodušší varianty)

- Širší krabička od sýra - slepená, složitější v.: k. od tavených s.

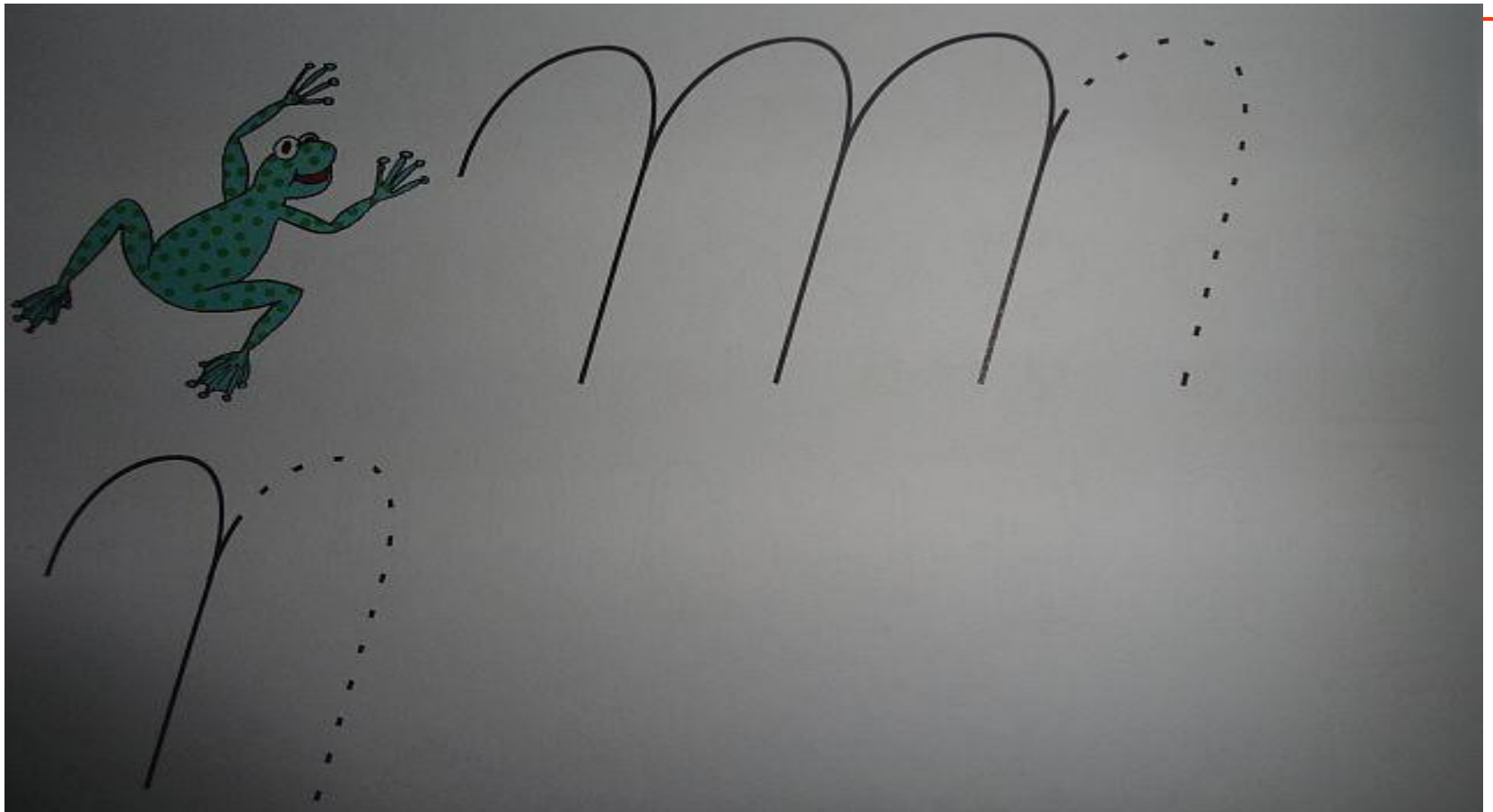

Řeč – Motorika – grafomotorika - uvolňovací grafomotorické cviky – jednotažky složitějšího typu

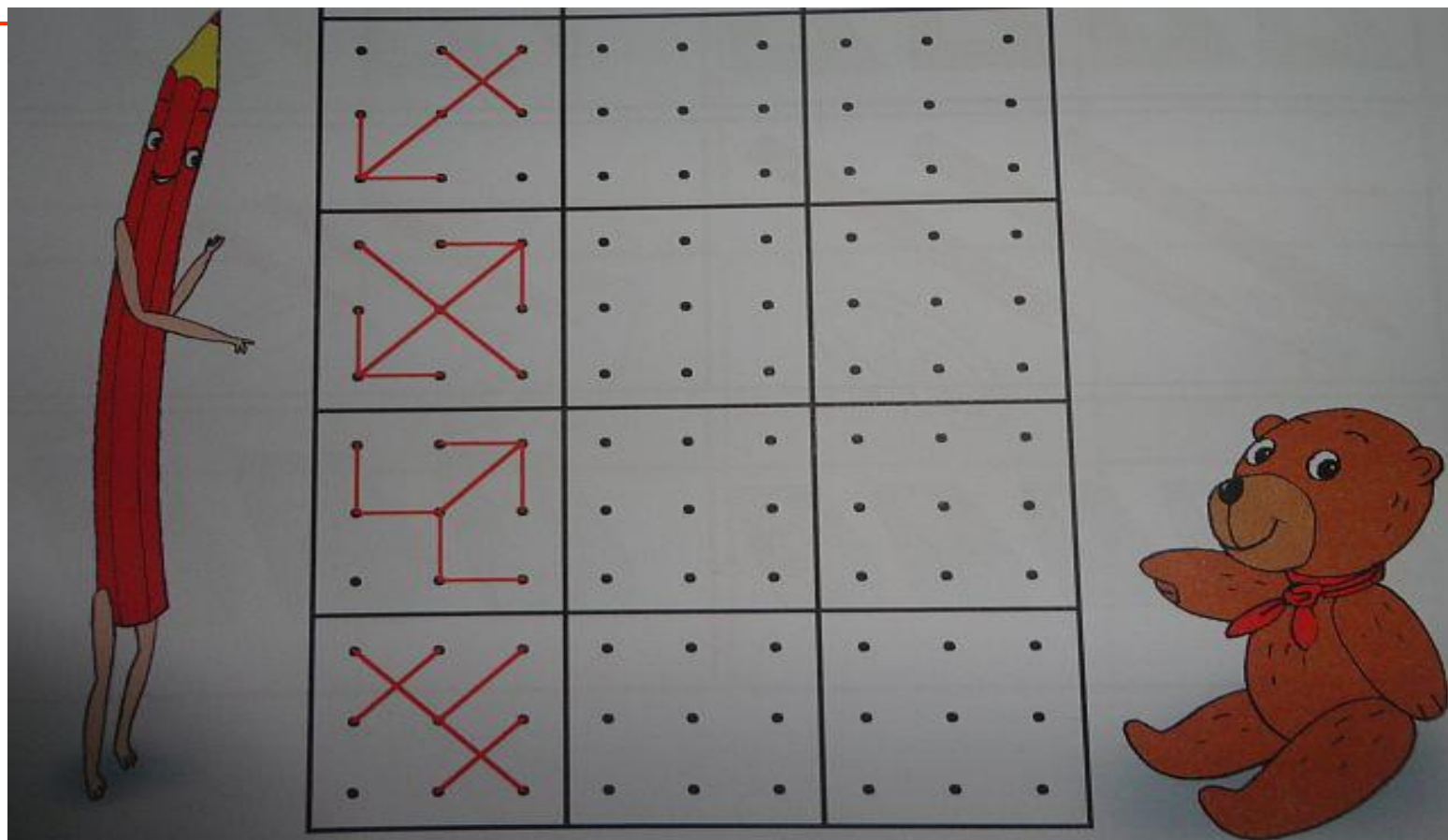
- Pro uvolnění ruky použijeme jednotažky složitějšího typu. Míru náročnosti přizpůsobíme potřebám dětí

Motorika – grafomotorika – grafomotorické prvky – horní oblouk s vratným tahem, náročnější varianty dosavadních prvků

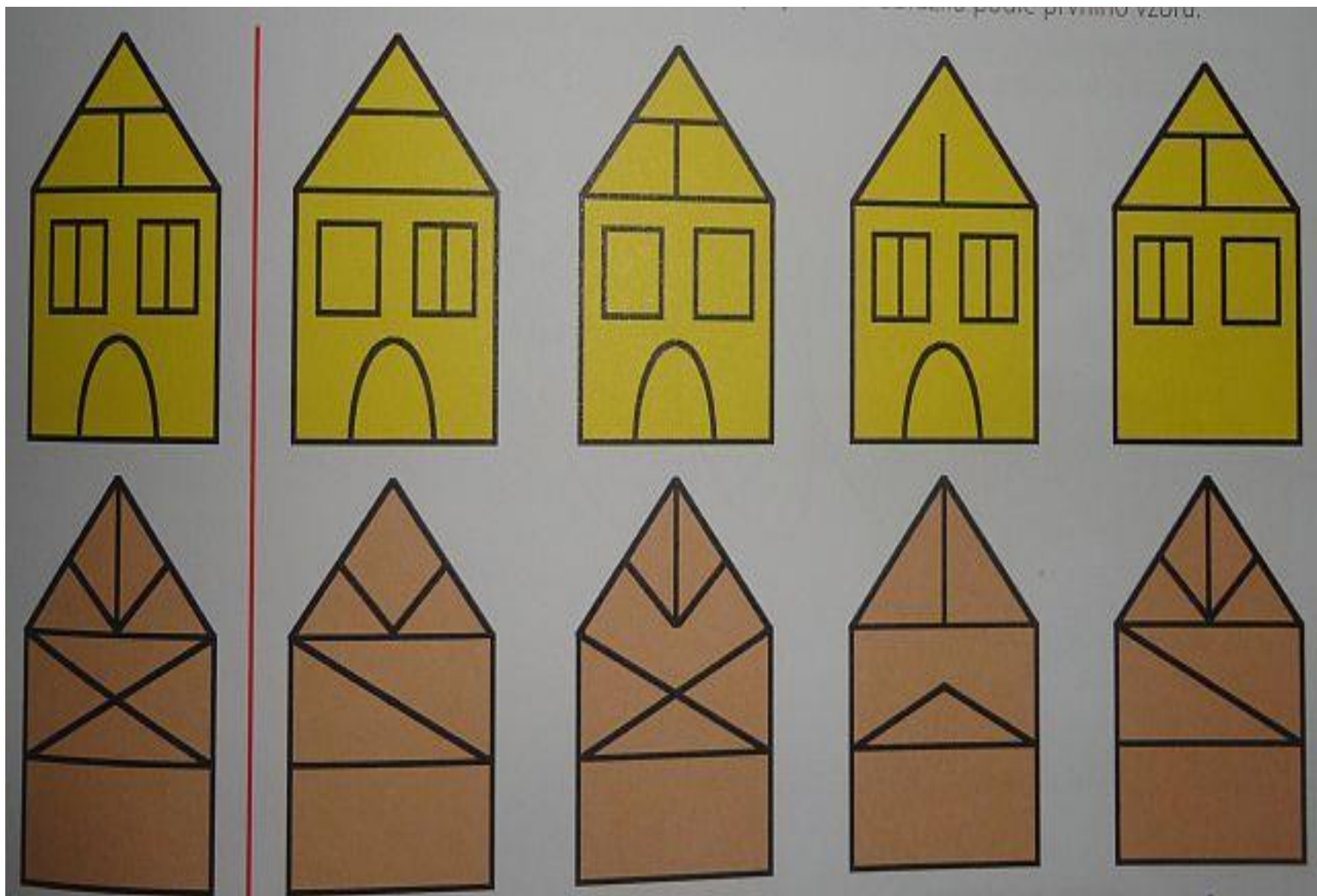
Zdroj: Bednářová, J.: Mezi námi předškoláky, 5 - 7 let. Edika, Brno 2014, s. 44.

Zrakové vnímání – zrakové rozlišování, prostorová orientace – síť

Zrakové vnímání – rozlišení části a celku, prostorová orientace

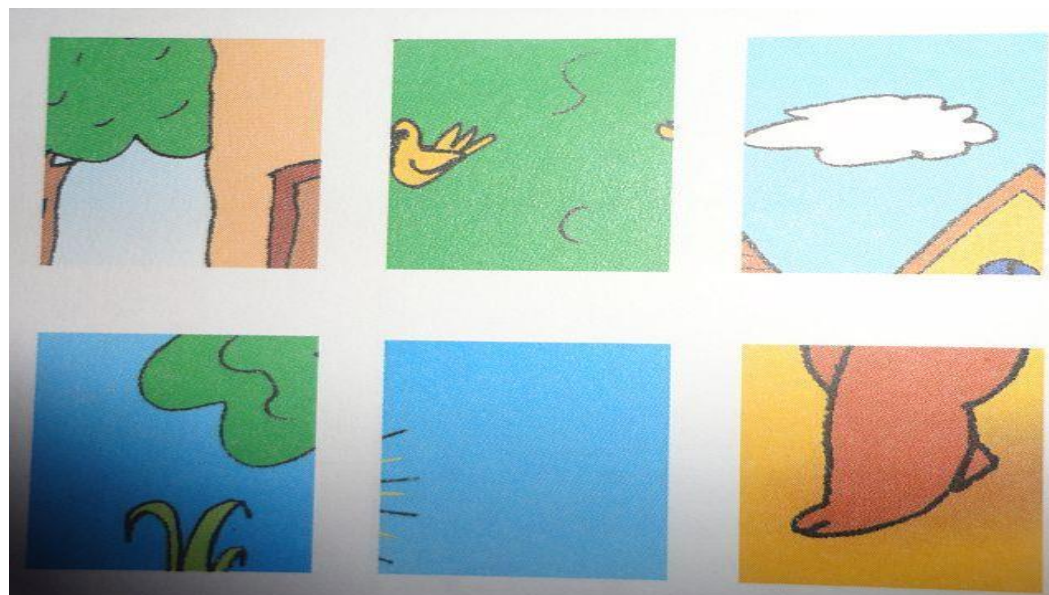
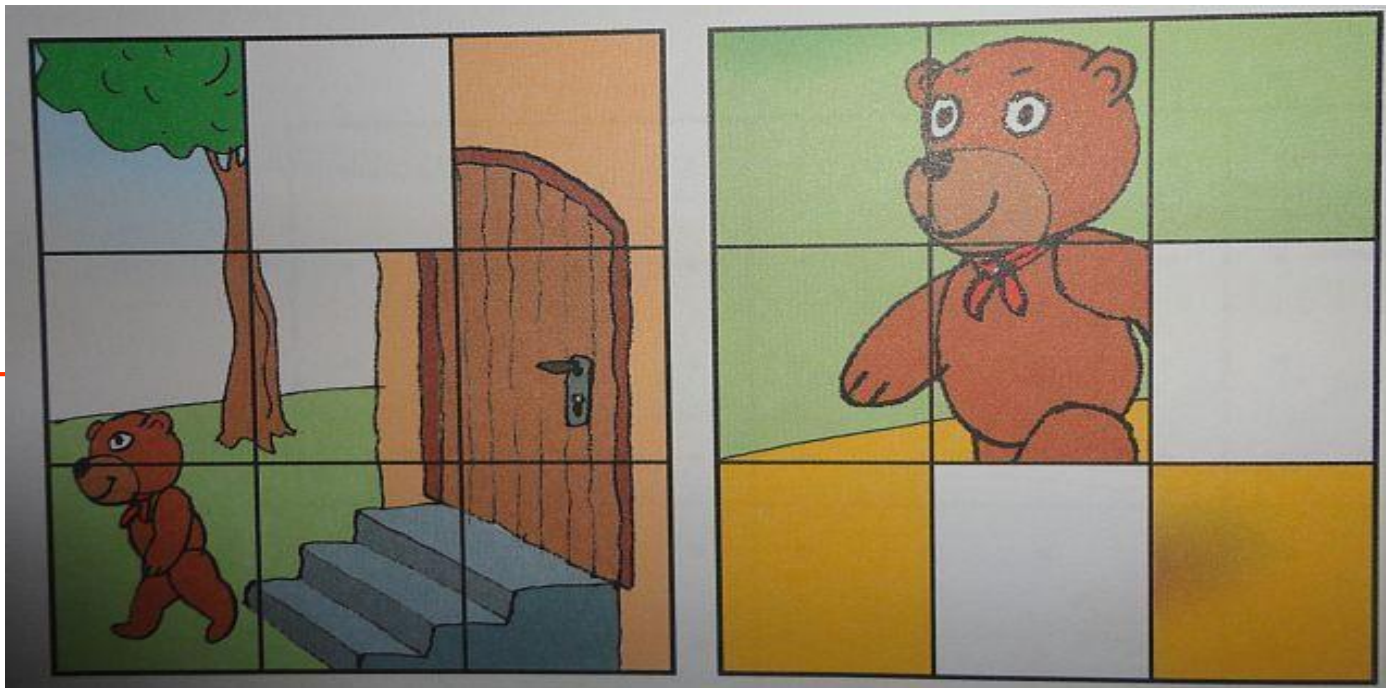
- dokreslování obrázků podle vzoru
- obrázky můžeme také po řadách nastříhat na pruhy
- *Délku pracovního listu můžeme zkrátit např. jen na dva řádky – podle individuálních dovedností každého dítěte.*

Zrakové vnímání – zraková analýza a syntéza – puzzle geometrických tvarů, mlád'at

- Učitel dětem připraví puzzle geometrických tvarů nebo zvířecích mlád'at. Počet kousků skládačky navyšujeme na 8 – 12. Cílem je skládání obrázku bez předlohy.
- **Obměna:** Obtížnější varianta je puzzle na pracovním listě jako na obrázku.

- Zdroj: Bednářová J.: Mezi námi předškoláky, 5 – 7 let. Edika, Brno 2014, s. 48.

Prostorová orientace – vpravo/vlevo, 2 kritéria (vpravo nahoře, vlevo dole)

- Učitel pracuje s dětmi **se sítí o 4 polích, později o 9 polích**. Zařazuje **pojmy vpravo nahoře, vlevo dole**, vpravo dole apod.....
- Děti mohou do sítí vkládat předměty, malovat obrázky apod.
- U sítě o 9 polích můžeme zařazovat také pojmy sloupce a řádky.

Anketa č. 3: Letní/prázdninový provoz x plán

1. Při letním provozu pokračuji v celoročním „plánu“.
2. Při letním provozu máme letní „prázdninové“ téma.
3. Při letním provozu příliš podle plánu nepracuji.
4. Jiné možnosti.

ČERVEN: léto je čas zrání, zklidnění a tepla

Řeč – lexikálně sémantická rovina – hry jako „Jak se lidé zdraví?“
Co bys dělal kdyby....?

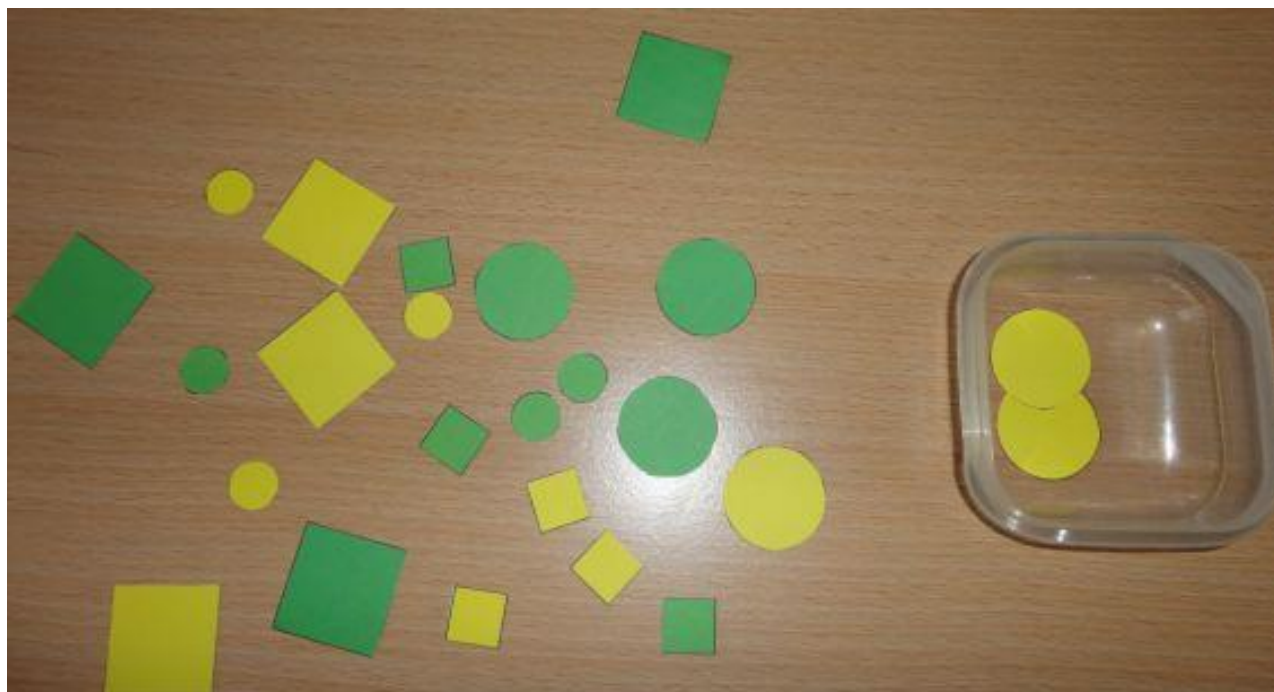
- Učitel nacvičuje s dětmi **různé druhy pozdravů**, které používáme při vykání či tykání; při setkání či loučení apod.
- Možný zásobník pozdravů: dobrý den, ahoj, těpic, těpéro, páčko, pa, ahojte, čau, na shledanou, nashle, na viděnou, čus, čauky, nazdar, čusík.....
- Při aktivitě „**Co bys dělal kdyby?**“ učitel dětem nabízí různé situace a děti domýšlí a popisují, jak by se v nich asi zachovaly. Např. „Co bys dělal, kdybys šel ven bez pláštěnky a začalo by silně pršet.....? „Co bys dělala, kdyby ti ve školce vůbec nechutnala svačina a měla jsi hlad? Apod.

Řeč – lexikálně sémantická rovina – hry jako: Na co to je?

- Učitel pracuje s dětmi v kruhu, do jeho středu vloží různé předměty. Děti si postupně **vybírají předmět a popisují jaký je**. Např. pomeranč je voňavý, kulatý, oranžový.
- V druhé části děti předměty popisují již bez vizuální opory.

Předmatické představy – třídění podle tří kritérií (velké žluté kruhy)

- třídění podle tří kritérií (velké žluté kruhy)

Předmatematické představy – množství

- Každé dítě pracuje se svou kartou = svojí polici s květináči.
 - Prohlédne si svou dvojici květináčů, poté řekne, **kolik květů je v každém květináči.**
 - Posléze se ptáme, **kolik květů kvete na polici dohromady.**
-
- Zdroj: Bednářová J.: Mezi námi předškoláky, 5 – 7 let. Edika, Brno 2014, s. 46.

Sluchové vnímání – sluchová analýza a syntéza – sklad a rozklad jednoslabičných slov

- Hra na kouzelníky: Obrázky s jednoslabičnými slovy: koš, klíč, pes, kos....
- Učitel slova říká zašifrovaně/kouzelnicky. Děti mají šifru odhalit, slovo poznat.
- Např. **Učitel: k – o – s. Děti: kos.** Obtížnější variantou je, když děti mají slovo samy vyhláskovat.
- **Obměna:** Slova dvouslabičná s otevřenou slabikou: kosa, noha, růže apod.

Sluchové vnímání – sluchová paměť – názvy květin

- Učitel s dětmi na vycházce nebo v učebně vzpomíná jaké květiny zná. **V kruhu zahájí větou: „Zvonky:“** Další pokračuje: „Zvonky a pampelišky.“ Další naváže: „Zvonky, pampelišky a pivoňky...“

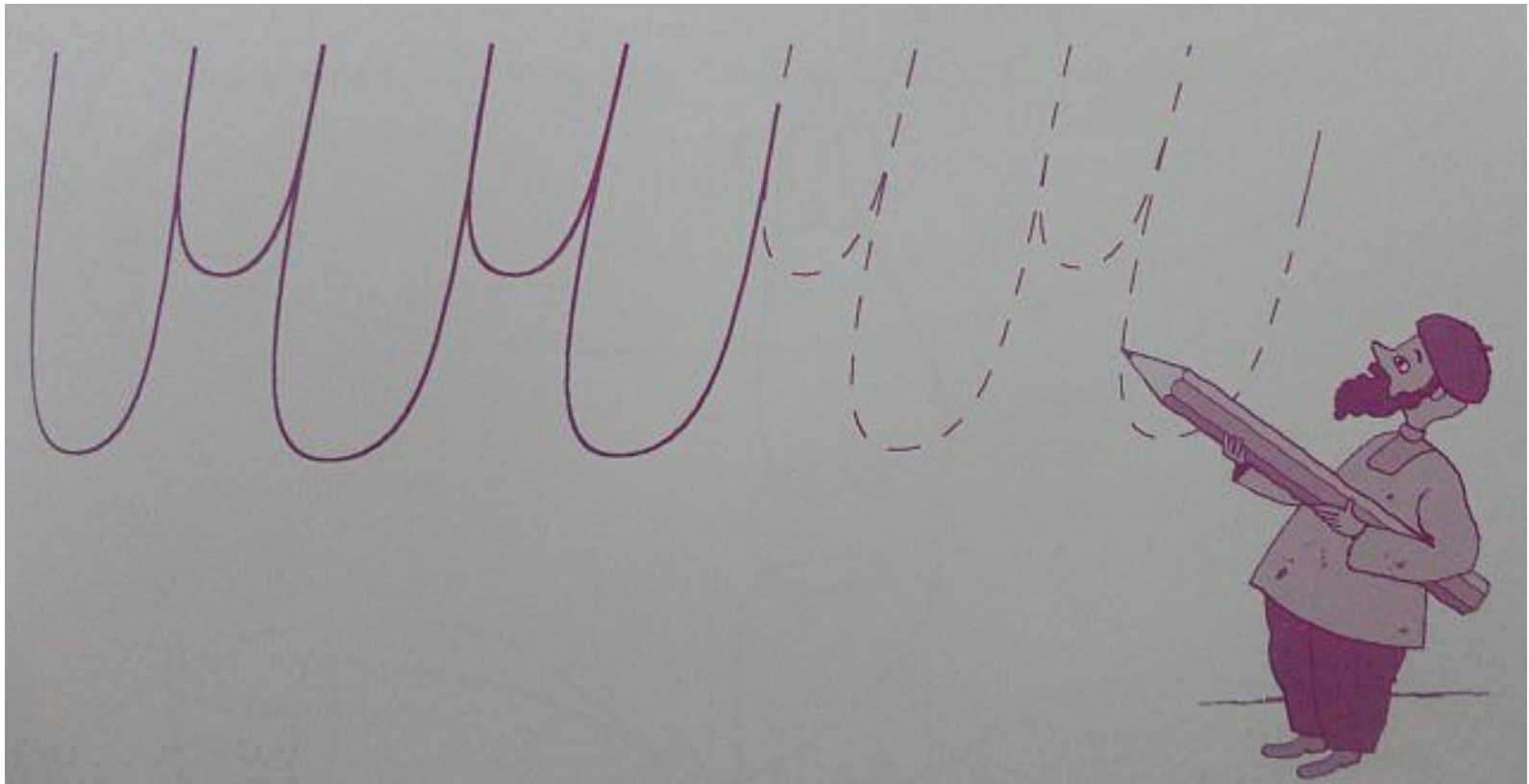
Motorika – jemná motorika – cviky prstů ruky s krabičkami od sýra (složitější varianty)

- Rozlepená krabička od sýra
- Širší část děti nasadí na prst a točí jakýmkoliv směrem

Motorika – grafomotorika - uvolňovací grafomotorické cviky – jednotažky složitějšího typu

- Jednotažky

Motorika – grafomotorika - grafomotorické prvky – spodní oblouk s vratným tahem, náročnější varianty dosavadních prvků

- Zdroj: Bednářová, J.: Na návštěvě u malíře. Edika, Brno 2012, s. 37.

Zrakové vnímání – zrakové rozlišování – pracovní list (barevné odlišování)

Zdroj: Bednářová J.: Rozvoj zrakového vnímání, 2. díl. Edika, Brno 2014, s. 49.

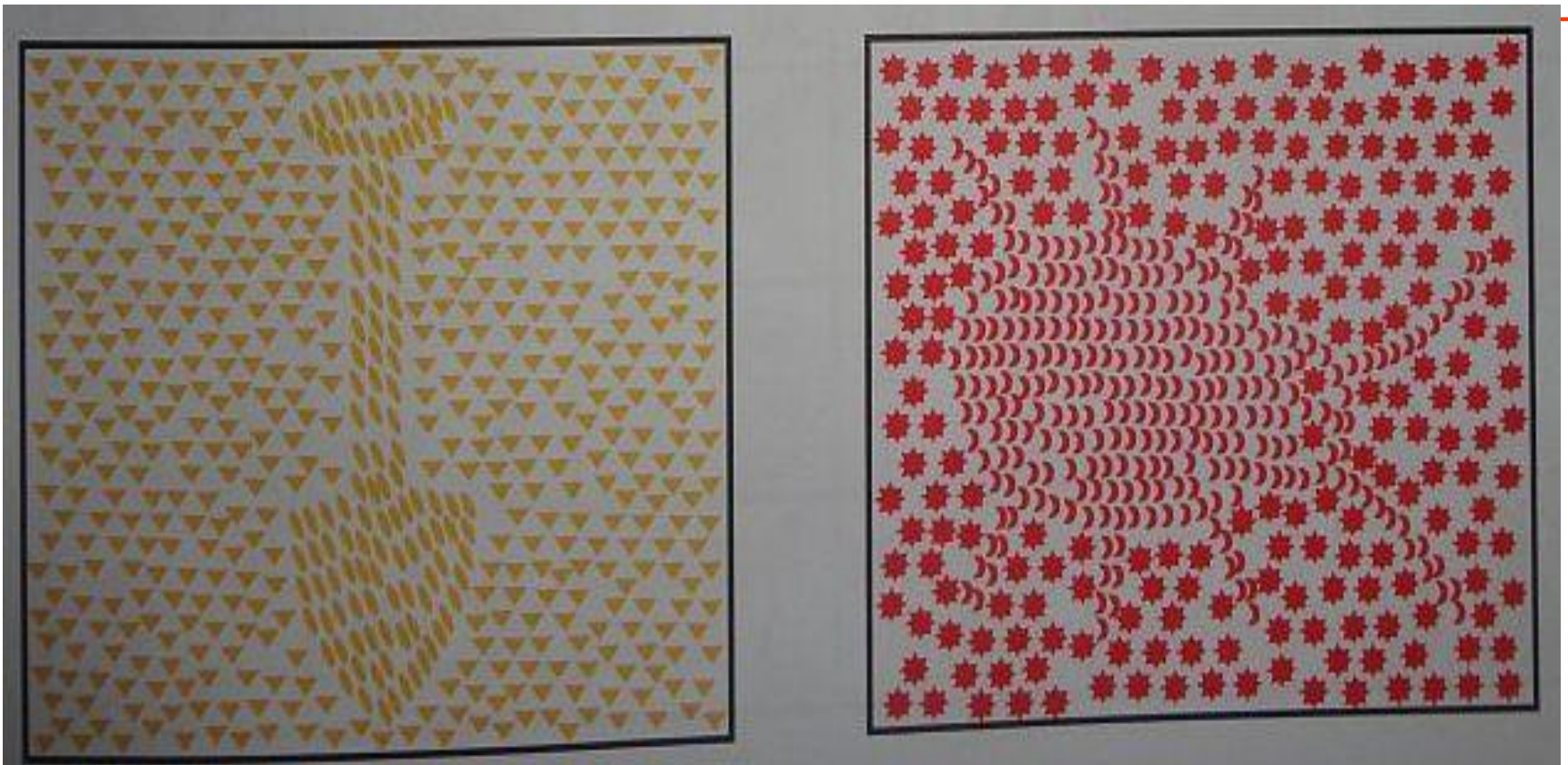

Zrakové vnímání – zraková paměť

- Při vycházce venku učitel s dětmi nasbírá různé druhy květin.
- Květiny položí na připravený šátek, rozmístí tak, aby se květiny nepřesahovaly a každá byla zastoupena pouze jednou.
- Děti si květiny dobře prohlédnou, otočí se – **učitel jednu květinu schová. Děti rozpoznávají, která to byla.** Hra pokračuje tak, že **učitel před zraky dětí zbývajících květin rozmístí na jiné pozice.** Děti se otočí, učitel jednu květinu schová..... Zbývajících květin učitel opět rozmístí na jiné pozice, jednu schová..... Tím, že učitel pokaždé změní rozmístění zbývajících květin, hru stěžuje.

Zrakové vnímání – figura a pozadí

Zdroj: Bednářová J.: Rozvoj zrakového vnímání, 2. díl. Edika, Brno 2014, s. 59.

- Obtížnost stěžujeme délkou expozice.

Prostorová orientace – vpravo/vlevo (sítě o 9 polích)

- Učitel si na tabuli namaluje síť o 9 polích, do které zakreslí **obrázky**. Děti je překreslují do svých sítí.
- V **první variantě** učitel zakreslí obrázky do všech polí a poté teprve žáci překreslí do svých tabulek.
- V **druhé variantě** učitel zakreslí jeden obrázek, děti ho překreslí; poté zakreslí druhý obrázek, děti ho překreslí.
- Obměna – kreslení do zalamínovaných sítí smývatelných fixem
- Obměna – vkládání přírodnin do sítí při pobytu venku (květy....)

Časová orientace – roční období

- Po uplynutí školního roku učitel s dětmi projde významné **události, které s dětmi prožily ve spojení s ročními obdobími**. Jaké události zažili na podzim, v zimě, na jaře. A také, co je čeká nyní v létě.

Anketa č. 4: Máte pocit, že některé aktivity z dnešního webináře máte chuť zahrnout do vaší činnosti s dětmi?

1. Ano, určitě.
2. Ano, ale moc nového tu dnes nebylo.
3. Ne, mám svoje materiály.
4. Ne, mám jiný přístup.
5. Jiné možnosti.

Použitá a doporučená literatura

- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Kreslení před psaním*. Brno: Pedagogicko-psychologická poradna, 1998.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Předčíselné představy*. Brno: Pedagogicko-psychologická poradna, 2004.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Sluchové vnímání*. PPP, Brno. 2008.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Mezi námi předškoláky, 5 - 7 let*. Edika, Brno 2014. 978-80-266-0532-4.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Na návštěvě u malíře*. Edika, Brno 2012. ISBN 978-80-266-0047-3.

Použitá a doporučená literatura

- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Jak se pastelky učily kreslit*. Edika, Brno 2012. ISBN 978-80-266-0082-4.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Mezi námi předškoláky, 4 - 6 let*. Edika, Brno 2014. 978-80-266-0602-4.
- BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDA, R.: *Orientace v prostoru a v čase pro děti od 5 do 7 let*. Edika, Brno 2012. ISBN 978-80-266-0078-7.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Rozvoj zrakového vnímání, 1. díl*. Edika, Brno 2014. 978-80-266-0556-0.
- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Rozvoj zrakového vnímání, 2. díl*. Edika, Brno 2014. 978-80-266-0555-3.

Použitá a doporučená literatura

- BEDNÁŘOVÁ, J.: *Zrakové vnímání: Optická diferenciacce*. Praha : DYS-centrum Praha, 2010. ISBN 978-80-904494-2-8.
- BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDA, R: *Jedním tahem – uvolňovací grafomotorické cviky*. Praha: DYS-centrum Praha, 2009.
- BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V.: *Rozvoj grafomotoriky*. Computer press, Brno 2006. ISBN 80-251-0977-1.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H.: *Smyslové vnímání*. Nakladatelství D+H, Praha 2003.
- LINC, V.: *Tabulky ke čtení*. Klett, Praha 2007. ISBN 978-80-86906-85-0.

Použitá a doporučená literatura

- REZKOVÁ, V.; TUMPACHOVÁ, L.: *Škola před školou*. Praha: Pražská pedagogicko-psychologická poradna, 2004. ISBN 80-239-4082-1.
- REZKOVÁ, V.; TUMPACHOVÁ, L.: *Škola před školou II*. Praha: Pražská pedagogicko-psychologická poradna, 2004. ISBN 80-239-4083-X.
- STARÁ, E., STARÝ, M.: *Žvanda a Melivo – cvičení na rozvoj slovní zásoby*. Knižní klub, Praha 2013. ISBN 978-80-242-3888-3.
- SYNEK, F.: *Říkáme si s dětmi*. Praha: ArchArt, 2004. ISBN 80-86638-04-9.

Děkuji za pozornost

**Mgr. Petra Pšeničková, DiS.,
speciální pedagog**

- e-mail: psenickova.petra@centrum.cz
- **Odborná pedagogická poradna – poradenství pro rodiče, žáky a pedagogy** (*osobní i e-mailové konzultace*)
- RC Slunečnice Beroun, Bezručova 928, Komunitní centrum, 2.p
- www.rcslunecnice.cz